

ΟΜΑΔΕΣ ΨΥΧΟΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΜΕΡΙΜΝΑΣ ΣΤΑ ΚΕΝΤΡΑ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ ΝΕΟΣΥΛΛΕΚΤΩΝ

Παπασταθόπουλος Ευστάθιος, Οπλίτης Ψυχολόγος, ΚΕΠΒ

Αργυρόπουλος Αναστάσιος, Οπλίτης Ψυχολόγος, ΚΕΔΒ

Στόχος της ομιλίας αυτής είναι η παρουσίαση του ρόλου και του τρόπου λειτουργίας των Ομάδων Ψυχοκοινωνικής Μέριμνας (ΟΨΜ) στα Κέντρα Εκπαίδευσης Νεοσύλλεκτων (ΚΕΝ), βάσει των ουσιαστικών αλλαγών που επέφερε η έκδοση και εφαρμογή, το Μάρτιο, της νέας Πάγιας Διαταγής 4-46/2003.

Οι κυριότερες διαφορές της νέας Πάγιας Διαταγής 4-46/2003 από την προηγούμενη Πάγια Διαταγή 4-46/1997 μπορούν να συνοψιστούν ως εξής:

A. Επέκταση του πεδίου δράσης των ΟΨΜ, έτσι ώστε εκτός από τους οπλίτες να περιλαμβάνει και τα στελέχη και τα μέλη των οικογενειών τους. Αυτό σηματοδοτεί μια διεύρυνση, ποσοτική αλλά κυρίως ποιοτική του ρόλου και της λειτουργίας των ΟΨΜ, καθώς τα προβλήματα που ενδέχεται να κληθούν να αντιμετωπίσουν διαφοροποιούνται σε σημαντικό βαθμό, όπως και οι μέθοδοι αντιμετώπισης που μπορούν να εφαρμοστούν.

B. Εναρμόνιση των στόχων, των λειτουργιών και των μεθόδων δράσης των ΟΨΜ με την εθνική πολιτική σε θέματα Ψυχικής Υγείας σε ότι αφορά την πρόληψη, την αντιμετώπιση και την αποκατάσταση. Ένα χαρακτηριστικό παράδειγμα που σκιαγραφεί αυτή τη διαδικασία σύγκλισης, αποτελεί το μνημόνιο συνεργασίας μεταξύ του Υπουργείου Εθνικής Άμυνας και του ΟΚΑΝΑ. Στα πλαίσια αυτής της συνεργασίας οργανώνονται σεμινάρια και διαλέξεις σχετικά με την ενημέρωση, εκπαίδευση και ανταλλαγή πληροφοριών και εμπειριών σχετικά με την ανάπτυξη και βελτίωση μεθόδων εντοπισμού και αντιμετώπισης εξαρτημένων ατόμων. Μια σημαντική και ήδη καρποφόρα συνεργασία βρίσκεται σε εξέλιξη μεταξύ των ΟΨΜ των ΚΕΝ και των κατά τόπους κέντρων πρόληψης που υπάγονται στον ΟΚΑΝΑ. Οι ΟΨΜ από την πλευρά τους συμβάλλουν δημιουργικά, εντοπίζοντας και παρέχοντας

πληροφορίες για το προφίλ των εξαρτημένων ατόμων στα κέντρα πρόληψης και στο οικείο (οικογενειακό) περιβάλλον αυτών των ατόμων. Ακολουθώντας σε συνεργασία με αυτούς τους φορείς εκπονούν και εφαρμόζουν συντονισμένες στρατηγικές αντιμετώπισης, προσαρμοσμένες σε κάθε ιδιαίτερη ατομική περίπτωση.

Γ. Ανάπτυξη μιας ενεργούς και διαρκής εκπαίδευσης των στελεχών και των στρατευσίμων σε θέματα αντιμετώπισης ψυχοπιεστικών καταστάσεων. Ο Στρατός Ξηράς συγκροτεί ένα ιδιότυπο περιβάλλον, στο ποίο μπορεί να αναδυθούν νέα – καθώς και να ενταθούν προϋπάρχοντα προβλήματα. Έχει εξαιρετική σημασία η ακριβής και διαρκή μελέτη των τρόπων με τους οποίους επιδρά το πλαίσιο αυτό στην ψυχική λειτουργία των ατόμων, καθώς και των νέων δεδομένων που προκύπτουν από την υπό εξέλιξη αναδιάρθρωση της δομής και της λειτουργίας του Στρατού Ξηράς. Αυτό θα έχει ως άμεση συνέπεια την ανάπτυξη και ενδυνάμωση ενός πνεύματος κοινής συνείδησης, δράσης και συνεργασίας μεταξύ των στρατευμένων και του μόνιμου στρατιωτικού προσωπικού για την επίτευξη της αποστολής του Στρατού.

Δ. Η υπαγωγή των μελών ΟΨΜ στους φυσικούς χώρους όπου ανήκουν, δηλαδή σε Μονάδα ή Υπομονάδα του Υγκου. Επίσης, ο ορισμός υπεύθυνου διοικητικά Αξκού Ψυχολόγου ή Ιατρού άνευ ειδικότητας για τη λειτουργία των ομάδων και η εποπτεία του έργου τους από Ψυχίατρο. Αυτό έχει ως τη συνέπεια τη βελτιστοποίηση των συνθηκών λειτουργίας των ομάδων, καθώς και την επαρκέστερη καθοδήγηση και οργάνωσή τους, τον εμπλουτισμό του έργου τους και την ουσιαστική επιβοήθησή του από τη σημαντική εμπειρία και τις δεξιότητες των Ψυχιάτρων που στελεχώνουν το Στρατό Ξηράς.

Ας δούμε τώρα πιο αναλυτικά ποιος είναι ειδικότερα ο ρόλος των ΟΨΜ στα ΚΕΝ και με ποιο τρόπο υλοποιούνται τα καθήκοντα και οι λειτουργίες που προβλέπονται από την Πάγια Διαταγή 4-46/2003.

Στα ΚΕΝ οι ΟΨΜ επιτελούν τρεις βασικές λειτουργίες:

Α. Την ανίχνευση και εκτίμηση της ψυχολογικής και κοινωνικο-οικονομικής κατάστασης των νεοσύλλεκτων και ειδικότερα των ενδεχόμενων προβλημάτων και δυσλειτουργιών που παρουσιάζονται σε κάποιον από αυτούς τους τομείς. Μεθοδολογικό εργαλείο για τη διερεύνηση αυτών των

χαρακτηριστικών, αποτελεί η λήψη προσωπικής συνέντευξης. Την πρώτη εβδομάδα της κατάταξης, λαμβάνονται συνεντεύξεις από το σύνολο των νεοσυλλέκτων. Η διάρκεια της συνέντευξης είναι αναγκαστικά σύντομη και δεν υπερβαίνει τα 5 λεπτά. Σκοπός της είναι ο σχηματισμός μιας αδρής – γενικής εικόνας για την ύπαρξη σοβαρών ψυχολογικών και κοινωνικο-οικονομικών προβλημάτων, που μπορεί να αποτελέσουν πρόσκομμα για την ομαλή προσαρμογή των νεοσύλλεκτων στο Κέντρο και τη μετέπειτα επιτυχή εκπλήρωση των στρατιωτικών τους υποχρεώσεων. Παραδείγματα, σοβαρών ψυχολογικών προβλημάτων αποτελούν οι ψυχωτικές διαταραχές, οι διαταραχές της διάθεσης, οι αγχώδεις διαταραχές και οι μόνιμες αναπτυξιακές διαταραχές. Παραδείγματα, σημαντικών κοινωνικο-οικονομικών προβλημάτων, αποτελούν το διαζύγιο των γονέων του νεοσύλλεκτου, η θάνατος ή η χρόνια αρρώστια κάποιου μέλους του οικογένειας και η ανεργία των γονέων. Ένας ακόμη σκοπός αυτής της πρώτης συνέντευξης είναι η ενημέρωση των κατατασσόμενων για την ύπαρξη της ΟΨΜ, τη διαθεσιμότητα και τις λειτουργίες της.

Η ουσιαστική ωστόσο και εις βάθος διαπίστωση των προβλημάτων που μπορεί να παρουσιάζουν οι νεοσύλλεκτοι, διενεργείται κατά την δεύτερη εβδομάδα εκπαίδευσης όπου πλέον λαμβάνονται εκτενείς και διεξοδικές συνεντεύξεις από το σύνολο των νεοσύλλεκτων. Σε αυτές γίνεται προσπάθεια να εκτιμηθεί με όσο το δυνατόν μεγαλύτερη ακρίβεια η ακριβής φύση των ήδη εντοπισμένων προβλημάτων και να διαπιστωθεί η τυχών ύπαρξη προβλημάτων που διέλαθον της προσοχής μας κατά την πρώτη συνέντευξη. Για την ολοκλήρωση της εικόνας είναι εξαιρετικά χρήσιμη η αρωγή των Διοικητών, οι οποίοι μπορούν να μας παράσχουν πληροφορίες από την καθημερινή συμπεριφορά των νεοσύλλεκτων και των δυσλειτουργιών που αυτή παρουσιάζει. Χρήσιμες, επίσης, είναι οι πληροφορίες και οι παρατηρήσεις που μπορούν να μας προσφέρουν οι ομαδάρχες και οι θαλαμάρχες των νεοσύλλεκτων.

Από τη στιγμή που διαπιστωθεί η ύπαρξη κάποιων ψυχολογικών ή κοινωνικο-οικονομικών προβλημάτων, είναι αναγκαία η εκτίμηση του τρόπου διαχείρισης και αντιμετώπισής τους. Ο χειρισμός τους εξαρτάται από τις ιδιαιτερότητες της κάθε συγκεκριμένης περίπτωσης και μπορούν να αφορούν:

1. τον χαρακτηρισμό των νεοσύλλεκτων που παρουσιάζουν προβλήματα τέτοια που δυσχεραίνουν ουσιαστικά την προσαρμογή και εκπαίδευσή τους, ως ΑΧΙΦ,
2. την ενημέρωση των διοικήσεων των λόχων και των ταγμάτων εκπαίδευσης για το είδος των προβλημάτων με τρόπο περιγραφικό και την προσφορά προτάσεων για την αντιμετώπισή τους,
3. την παρακολούθηση της εξέλιξης των προβλημάτων και του τρόπου επίδρασης των εφαρμοζόμενων τεχνικών αντιμετώπισης,
4. την τακτική παροχή συμβουλευτικής υποστήριξης σε ΑΧΙΦ και την εφαρμογή τεχνικών επίλυσης προβλημάτων,
5. την παραπομπή σε νοσοκομείο για εξέταση και αλλαγή του βαθμού σωματικής ικανότητας ή χορήγηση αναβολής,
6. την ενημέρωση των οικογενειών των ΑΧΙΦ για τα παρουσιαζόμενα προβλήματα και η ζήτηση της συνδρομής τους,
7. την σύνταξη εμπιστευτικών ενημερωτικών σημειωμάτων προς τις διοικήσεις των μονάδων που μετατίθενται, όπου περιγράφεται αναλυτικά το είδος των παρουσιαζόμενων προβλημάτων, η πορεία της εξέλιξής τους και οι τρόποι που μπορούν να εφαρμοστούν για την αντιμετώπισή τους.

B. Την παρακολούθηση και τη διευκόλυνση της προσαρμογής των νεοσύλλεκτων στο νέο περιβάλλον. Το ΚΕΝ αποτελούν το πρώτο χώρο πραγματικής επαφής και εισόδου των κατατασσόμενων στο Στρατό. Η επιτυχής προσαρμογή σε αυτό θα κρίνει αποφασιστικά την περαιτέρω προσαρμογή και λειτουργικότητα του ατόμου κατά την υπόλοιπη θητεία του. Πρόκειται για ένα περιβάλλον νέο, ριζικά διαφορετικό, με κανόνες και απαιτήσεις άλλες από αυτές του συνηθισμένου, καθημερινού, κοινωνικού περιβάλλοντος. Ως εκ τούτου, αυτό μπορεί να προκαλέσει στο νεοσύλλεκτο αύξηση του άγχους, δυσθυμία, ή ένταση, ένα αίσθημα μοναξιάς και απώλειας σημαντικών προσώπων και την εμφάνιση ψυχοσωματικών εκδηλώσεων όπως αϋπνία, ανορεξία, κεφαλαλγίες και στομαχόπονους. Μπορούμε να ισχυριστούμε ότι ως ένα βαθμό η εκδήλωση προβλημάτων προσαρμογής, κατά τις πρώτες ημέρες, είναι μια φυσιολογική και αναμενόμενη συνέπεια.

Ωστόσο, η παράταση και επίτασή τους πρέπει να αποτελέσει αντικείμενο προσοχής, διερεύνησης και αντιμετώπισης για δύο λόγους: 1. γιατί μπορεί να αποκαλύπτει την ύπαρξη κάποιας ψυχικής διαταραχής και 2. γιατί μπορεί να παρακωλύσει ουσιαστικά την εκπαιδευτική διαδικασία ένταξης στο Στρατό.

Η παρακολούθηση και διευκόλυνση της προσαρμογής των νεοσύλλεκτων και η αντιμετώπιση των δυσχερειών που μπορεί να παρουσιαστούν επιτυγχάνεται μέσω:

1. τη διερεύνηση των στάσεων των νεοσύλλεκτων προς το στρατιωτικό περιβάλλον και του τρόπου αποκωδικοποίησης των προσλαμβανόμενων ερεθισμάτων. Οι στάσεις των ατόμων προς το Στρατό ποικίλουν ευρέως και κυμαίνονται από την πλήρη αποδοχή και ενθουσιασμό, ως την αδιαφορία ή και την πλήρη άρνηση αποδοχής του. Οι εικόνα επίσης, που ο νεοσύλλεκτος έχει σχηματίσει μπορεί να είναι πλήρως ανακριβής (αν π.χ. βασίζεται αποκλειστικά στα λεγόμενα των μεγαλύτερων ενηλίκων του οικείου περιβάλλοντός του) ή να απαρτίζεται από στοιχεία αντιφατικά (καθώς οι εμπειρίες του καθενός από τη θητεία του είναι σε σημαντικό βαθμό μοναδικές). Οι στάσεις και οι αναπαραστάσεις του νεοσύλλεκτου για το Στρατό, θα αποτελέσουν τα πρώτα κριτήρια με βάση τα οποία αυτός θα εκτιμήσει και θα προσδώσει νόημα στις εμπειρίες που θα αποκτήσει στο ΚΕΝ. Θα καθορίσουν, επίσης, σε σημαντικό βαθμό τις αποκρίσεις του προς τις απαιτήσεις του νέου περιβάλλοντος.
2. Την στενή παρατήρηση του τρόπου διαβίωσης και προσαρμογής στο νέο περιβάλλον. Είναι εξαιρετικά σημαντικό για την ΟΨΜ να έχουν μια όσο το δυνατόν πιο σαφή εικόνα για τις συνθήκες διαβίωσης των νεοσύλλεκτων στο ΚΕΝ και την πορεία εξέλιξης της προσαρμογής τους. Αυτό μπορεί να επιτευχθεί με διάφορους τρόπους: α. τις τακτικές επισκέψεις των μελών της ΟΨΜ στους χώρους διαβίωσης των νεοσύλλεκτων (θαλάμους, ΚΨΜ, μαγειρία κ.τ.λ.), β. την συγκρότηση ομάδων συζητήσεων, όπου εκθέτονται και αναλύονται, οι εντυπώσεις, οι προβληματισμοί και οι δυσχέρειες των νεοσύλλεκτων, γ. την διενέργεια τακτικών

συναντήσεων σε προσωπικό επίπεδο με άτομα που παρουσιάζουν έντονα προβλήματα προσαρμογής, και δ. την συχνή επαφή με τις διοικήσεις των ταγμάτων και λόχων των νεοσύλλεκτων ώστε να υπάρχει μια συνεχής ενημέρωση για την πορεία των ήδη εντοπισμένων ατόμων με προβλήματα προσαρμογής, καθώς και την επισήμανση νέων.

3. Την ανάπτυξη και εφαρμογή στρατηγικών αντιμετώπισης των εντοπισμένων προβλημάτων προσαρμογής. Η αντιμετώπιση των προβλημάτων προσαρμογής επιτυγχάνεται κύρια μέσω τριών τρόπων. Πρώτον, την αναπροσαρμογή των στάσεων των νεοσύλλεκτων προς το Στρατό, στην περίπτωση που αυτές δεν ανταποκρίνονται στις αντικειμενικές συνθήκες και δρουν αρνητικά προς την προσαρμογή τους. Δεύτερον, την παροχή σε τακτική βάση συμβουλευτικής υποστήριξης σε άτομα που παρουσιάζουν έντονα προβλήματα προσαρμογής και την εκμάθηση τεχνικών επίλυσης προβλημάτων. Τρίτον, την ενημέρωση των διοικήσεων για τα παρουσιαζόμενα προβλήματα και την από κοινού εκπόνηση τρόπων αντιμετώπισης.

Γ. Την άσκηση συμβουλευτικού έργου προς τη Διοίκηση, για την πρόληψη και αντιμετώπιση των ευρύτερων προβλημάτων των νεοσύλλεκτων. Η επιτυχής εκτέλεση του ρόλου και των λειτουργιών των ΟΨΜ είναι ουσιαστικά αδύνατη χωρίς τη στενή συνεργασία με τη Διοίκηση των ΚΕΝ. Είναι ουσιαστική η συγκρότηση ενός κλίματος αμοιβαίας εμπιστοσύνης μεταξύ των δύο μερών, συνεχούς ανταλλαγής πληροφοριών, προτάσεων και εκπόνησης κοινών δράσεων. Ο ρόλος των ΟΨΜ σε αυτή την περίπτωση είναι να διατηρούν συνεχώς ενήμερη τη Διοίκηση για την ύπαρξη ψυχολογικών, κοινωνικο-οικονομικών και προσαρμοστικών προβλημάτων μεταξύ των νεοσύλλεκτων και να παρέχουν συγκεκριμένες προτάσεις για την αντιμετώπισή τους. Σημαντική, επίσης, είναι η ενημέρωση των Διοικήσεων πάνω σε ζητήματα που αφορούν τη ψυχολογική λειτουργία του ατόμου, έτσι όπως αυτή σκιαγραφείται μέσα από τα σύγχρονα επιστημονικά δεδομένα. Για παράδειγμα, ποια είναι η ψυχολογική λειτουργία και χρησιμότητα του άγχους

και πως αυτό μπορεί να αντιμετωπιστεί. Αυτό μπορεί να επιτευχθεί μέσω της διοργάνωσης ημερίδων, ομιλιών, σεμιναρίων, ή τη σύνταξη συνοπτικών και περιεκτικών μονογραφιών.

Η εκπλήρωση των λειτουργιών των ΟΨΜ στα ΚΕΝ, δεν είναι πάντα χωρίς προβλήματα. Θα επιθυμούσαμε να κλείσουμε αυτή την ομιλία με μια σύντομη αναφορά στα κυριότερα προβλήματα που παρουσιάζονται, κάνοντας παράλληλα και κάποιες προτάσεις αντιμετώπισής τους.

Πρώτο και βασικότερο πρόβλημα συνιστά η στελέχωση των ίδιων των ΟΨΜ. Μία ΟΨΜ αποτελείται τουλάχιστον από έναν ψυχολόγο, έναν κοινωνιολόγο και έναν κοινωνικό λειτουργό, κάθε ένας από τους οποίους έχει σαφείς και διακριτές αρμοδιότητες. Αποτελεί σπάνια περίπτωση η ύπαρξη σε κάποιο ΚΕΝ μιας πλήρους ΟΨΜ, συχνά μάλιστα παρατηρείται το φαινόμενο, ΚΕΝ να μην έχουν *τοποθετημένο* κάποιο οπλίτη μέλος ΟΨΜ, αλλά αυτός να υπηρετεί εκεί ως *αποσπασμένος*. Για παράδειγμα, ο παρόν ομιλητής συμμετείχε ως το μόνο μέλος της ΟΨΜ στο ΚΕΥΓ Άρτας κατά τη διάρκεια κατάταξης της 2003 Γ' ΕΣΣΟ και μάλιστα ως αποσπασμένος. Το ίδιο συνέβη στο ΚΕΠΒ Θήβας κατά την κατάταξη της ίδιας ΕΣΣΟ, η ΟΨΜ αποτελούνταν από έναν αποσπασμένο Κοινωνιολόγο. Η ελλιπής στελέχωση των ομάδων έχει ως φυσική συνέπεια την αδύνατη εκπλήρωση των λειτουργιών που καλούνται από την Πάγια Διαταγή να ασκήσουν. Επίσης, οδηγεί ειδικά κατά την εβδομάδα κατάταξης σε μεγάλη ψυχολογική και σωματική καταπόνηση των μελών της. Για παράδειγμα, κατά την εβδομάδα κατάταξης της 2003 Δ' ΕΣΣΟ στο ΚΕΠΒ, τα δύο παρόντα μέλη της ΟΨΜ λάμβαναν κατά μέσο όρο περίπου 250 συνεντεύξεις το καθένα τη μέρα, επί διάστημα τεσσάρων ημερών. Στο ΚΕΔΒ η κατάταξη των νεοσύλλεκτων της ίδιας ΕΣΣΟ έγινε από έναν μόνο οπλίτη Ψυχολόγο. Οι δυνατότητες αποτελεσματικής επιτέλεσης των καθηκόντων κάτω υπό τέτοιες συνθήκες είναι πραγματικά ελάχιστες.

Δεύτερον, στο Στρατό Ξηράς δεν υπάρχουν ακόμη Αξκοί Ψυχολόγοι για να αναλάβουν τη διοίκηση των ΟΨΜ. Στα ΚΕΝ, επίσης, συχνά δεν υπάρχει Ψυχίατρος που θα εποπτεύει το έργο των ομάδων. Χαρακτηριστικό παράδειγμα το ΚΕΠΒ Θήβας, ένα από τα μεγαλύτερα κέντρα εκπαίδευσης.

Τρίτον, οι ΟΨΜ ανέλαβαν πλέον και την ψυχολογική υποστήριξη των στελεχών και των οικογενειών τους. Ωστόσο, όπως προείπαμε δεν μιλάμε

απλώς για μια επέκταση του πεδίου δράσης των ΟΨΜ. Τα προβλήματα των στελεχών και των οικογενειών τους δεν ταυτίζονται με τα προβλήματα των στρατιωτών. Η δυναμική, επίσης, της σχέσης μεταξύ οπλίτη – οπλίτη και οπλίτη – στελέχους είναι σημαντικά διαφορετική. Αυτό που εκλείπει είναι ακριβώς η εκπαίδευση των μελών των ΟΨΜ πάνω σε αυτά τα θέματα και ειδικότερα πάνω στην ψυχολογία των στελεχών. Θα πρέπει, επίσης, ίσως να εξεταστεί κατά πόσο θα ήταν πιο αποτελεσματική η ανάληψη της ψυχολογικής υποστήριξης των στελεχών κυρίως από Αξκούς ψυχολόγους.

Τέταρτον, εκλείπει από την εκπαίδευση των μελών των ΟΨΜ, η αναφορά σε μελέτες ψυχολογικές, κοινωνιολογικές και ψυχιατρικές με αποκλειστικό αντικείμενο το Στρατό Ξηράς. Το στρατιωτικό περιβάλλον έχει σημαντικές διαφορές από το καθημερινό περιβάλλον και συνεπώς αυτό μπορεί να μεταβάλλει τη φύση των παρουσιαζόμενων προβλημάτων και σίγουρα απαιτεί πολύ διαφορετικές μεθόδους αντιμετώπισης. Για παράδειγμα, πόσο εύκολο είναι να διδαχθούν κατά τη διάρκεια της βασικής εκπαίδευσης σε έναν αγχωτικό νεοσύλλεκτο τεχνικές χαλάρωσης της έντασης όπως η διαφραγματική αναπνοή και η μευρομυϊκή χαλάρωση και άσκηση, που εκτός Στρατού είναι μάλλον απλό και αποτελεσματικό να διδαχθούν;

Πέμπτον, λείπει η δυνατότητα συχνής και ουσιαστικής επαφής μεταξύ των μελών των κατά τόπους ΟΨΜ, για την ανταλλαγή εμπειριών. Η ύπαρξη μιας τέτοιας δυνατότητας θα μπορούσε να αυξήσει κατακόρυφα την αποτελεσματικότητα των ομάδων, καθώς θα επέτρεπε την συζήτηση προβλημάτων, την ανταλλαγή νέων πληροφοριών και μεθόδων κατανόησης και αντιμετώπισης καταστάσεων, όπως και την επεξεργασία και βελτίωση των ήδη υπάρχοντων.

Για την αντιμετώπιση των προαναφερθέντων προβλημάτων λειτουργίας των ΟΨΜ, προτείνουμε τα εξής:

Πρώτον, την όσο το δυνατόν πιο πλήρη και κατά τρόπο ορθολογικό στελέχωση των ΟΨΜ. Την απόσπαση κατά τις περιόδους κατάταξης, οπλιτών μελών ΟΨΜ από άλλες μονάδες ώστε να καλυφθούν οι ανάγκες.

Δεύτερον, την στενότερη συνεργασία των ΟΨΜ με τους Αξκούς Ψυχιάτρους, για όσο διάστημα δεν υπάρχουν ακόμη διαθέσιμοι Αξκοί Ψυχολόγοι για να αναλάβουν τη διοίκηση των ομάδων.

Τρίτον, τον εμπλουτισμό της εκπαίδευσης των μελών των ΟΨΜ, πάνω σε θέματα ψυχολογίας των στελεχών.

Τέταρτον, την διενέργεια μελετών που θα αφορούν τη ψυχολογική συγκρότηση και λειτουργία των οπλιτών και των στελεχών. Σε αυτές μπορούν να συμμετάσχουν και τα μέλη των ΟΨΜ, ενώ θα μπορούσε να ζητηθεί η αρωγή και συνεργασία με μέλη Πανεπιστημιακών Τμημάτων Ψυχολογίας, Κοινωνιολογίας και Κοινωνικής Ανθρωπολογίας.

Πέμπτον, ο οργάνωση ενός συστήματος ανταλλαγής πληροφοριών μέσω μιας κοινής, προσβάσιμης απ' όλες τις ΟΨΜ του Στρατού Ξηράς, ηλεκτρονικής βάσης δεδομένων. Συγκρότηση, δηλαδή, ενός εσωτερικού δικτύου (Intranet) που θα αξιοποιεί με τον καλύτερο δυνατό τρόπο την τεχνολογία.